

Szerkesztőségi iroda,
hová a lap szellemi ré-
szére vonatkozó közle-
mények küldendők: fő-
utca 186. szám.

Kiadó hivatal:

Nagy Ferenc könyv-
kereskedése, hová az
előfizetési pénzek, hir-
detések, hirdetési-díjak
és reklamatiók
küldendők.

BÉKÉS

POLITIKAI ÉS VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Hirdetések felvételnek; Gyulán a kiadó hivatalban; Pesten: Lang Lipót nemzetközi hirdetési irodájában (Erzsébet tér 9. sz.) Továbbá Neumann B. (Kigyó utca 6. sz.), és Singer Sándor (3 korona utca 5. sz.) hirdetési irodájában. — Hirdetési díjak: Három hasábos Garmondsor háromszori hirdetésnél 5 kr. Terjedelmes vagy többször megjelenő hirdetések kedvezőbb feltételek mellett vétetnek fel. — Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr. — A „Nyilttér”ben a 3 hasábos Garmondsor díja 15 kr.

Megjelen

hetenként kétszer, va-
sárnap és csütörtökön.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordással,
vagy vidékre postán

egész évre . . . 6 frt —
fél „ . . . 3 frt —
negyed „ . . . 1 frt 50

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egy kis vidéki politika.

Egyáltalán nem találná el az igazat, vagy az optimizmus nagyon is rózsaszínű szemüvegén nézné a világot az, ki azt mondaná, hogy de bizony csak jól vagyunk, nincs okunk busulni, s ha még most nem is megy minden úgy, a mint óhajtanók, elég időnk van még ezután is dolgainkat rendbe hozni; addig pedig rajta! ne törődjünk semmivel, s járjuk azt a táncot, a mit olyan nagyon szeretünk s már évek óta igazi magyaros kitartással járunk: jobboldal baloldal, baloldal jobboldal!

Ez nekünk magyaroknak legkedvesebb nótánk. Ezt hajtjuk az országgyűlésen, ezt a vármegyeházán, ezt a városi házában s az utcasarkon; erről beszélünk otthon házi-tűzhelyünkön — feleségünkkel és gyermekeinkkel is. Így teszünk mi már évek óta és még se untunk bele. Isten tudja, a milyen szívós egy nemzet vagyunk, tán bele se ununk addig, míg — nem lesz muszáj.

Hanem hát épen az a kérdés: nyakunkra hagyjuk-e jönni azt az időt, a mikor már tennénk egyebet is, t. i. alkotnánk és dolgoznánk is — csak hogy nem lesz módunk benne, mert mások alkotnak a mi számunkra a nélkül, hogy megkérdeznének bennünket: tetszik-e alkotásuk vagy

sem? bevárjuk-e azt az időt, mikor valami nálunknál erősebb potentát felhasználván, ezt a mi meddő pártküzdelmünket, malom-alatti tétlen politizálásunkat és tudva, hogy ellenállásra nem készítettük magunkat elő bölcös és serény munkálkodással, reánk teszi vaskezét s azt mondja: megálljatok, elég a bolondságból, az ilyen örökké okoskodó népség nincs nyemre; már most hallgassatok, én parancsolok s ti engedelmességedet fogtok.

A gondviselés óvja meg hazánkat az ilyen jövőtől, de hogy nem lehetetlenség, hogy ilyesmi is megeshet: tudja azt mindenki, a ki a világ mai folyása előtt szemtet hunyni nem akar. Mert hiszen, ha csak a nemzeteken állana önsorsuk felett határozni; ha nem volnának Vilmos királyok és Bismarokok a világon; ha az a kísértet, mit reakciónak neveznek, már végkép elpusztult volna a föld színéről; és végre, ha valamely nemzet csupa lelkesedéssel és korteskedéssel fen tudná magát tartani: akkor még hagyján, akkor még csak megjárna az örökös politika és — semmittevés. De mikor egyéb is kívántatik ahoz, hogy szabad és erős nemzet lehessünk; mikor egy nemzet nagyságát, vagy életképességét nem azután mérik, hogy tud-e politizálni s pipaszó mellett okoskodni, hanem van-e fejlett ipara, élénk

kereskedelme, okszerű gazdaszata, képzett honvédelme, előhaladott tudományossága és művészete, egy szóval: birtokában van-e mindazon anyagi és szellemi kellékeknek, melyeknél fogva magát más előhaladott nemzetek között tényezőként fentartani képes. — akkor — ismerjük be őszintén — mi magyarok még nem elég joggal kívánhatjuk, hogy ilyenén tényezőül tekin- tessünk.

Ezekből aztán egyszerű tanúságként következik, hogy mindaddig, míg az imént elsorolt kellékek teljes birtokában nem vagyunk, akár mennyit pártoskodunk és korteskedünk, mindig csak a gondviselés tartja fen bennünk az életet, s csupa véletlennek mondható, hogy eddig is, úgy a hogy, a saját emberségünkkel magunkat fentartani tudtuk; továbbá ugyancsak egyszerű tanúsága a fentebbieknek az, hogy most már minden erőnkkel s igyekezetünkkel rajta kell lennünk, hogy az eddig mulasztottakat helyre pótoljuk, hogy munkálkodjunk kitartással és vasszorgalommal hazánk belső ügyei jó rendbe hozatalán.

De eltekintve attól, hogy valamely idegen hatalom, vagy a mindég résen álló reakció, belügyeink rendezetlensége miatt, könnyű munkára találja hazánkat önjogu állásától megfosztani: e rendezetlenség

TÁRCA.

A cigarette.

(Naplómból)
Sipos Somától.

Dohányozni igen szeretek; de csak is cigarettézni. A pipa bármily alakban, igen nehézkes előttem s nem tartom méltónak arra, hogy lakásául szolgáljon ama kedves röpke kis manóknak, melyek a dohány bodorodó füstjében fejlődnek ki. A szivar sem elégít ki. Miért? . . . Azért mert én sokkal élvezetesebbnek tartom, ha magam gyűrök össze egy kis dohánnyt, bele szorítom egy pici fehér lapba, — s ekkép saját készítményemet füstölhetem el.

Ugy tetszik nekem ilyenkor, mintha az általam egészzé alkotott anyagba életet lehelnék, és szépen-lassan átszellemleném. A mint szebb részeit kiválasztám, a hitvány por és papir hüvelyt eldobom, — s kedvvel merengek finom kék füstjén, mely korlátolatlan szabadsága érzetében szeszélyes fordulatokkal emelkedik magassabb régiókba. . .

Aztán valahányszor füstölgetem az én kedves cigarettemet, életemnek mindig egy mulatságos epizódja jut eszembe.

A kalandokat fölöttébb kedvelem, ez is egy kalandocska volt, s indoka az egésznek egy — cigarette.

Pesten laktomkor történt. Egy szűk sikátorban vala fölötté az időben fő hadiszállásom. Első emeleti szobám két ablakára vis-a-vis szintén két ab-

lak mereszté bámész üveg szeméit, — s úgy esett, hogy nekem is volt okom visszabáméskodni ez ablakokra. Oh mert néha egy lenge fűrtű, barna kis fej tekintett ki égő szemével a függönyök mellől, felelevenítve az ablakot — és szívemet. Eleintén ugyancsak azon kozmopolitikus rokonszenvenet érzém irányában, melyel minden szép nő iránt viseltetünk; de egy sajátságos körülmény végkép magára voná figyelmemet.

A leányka — cigarettézett.

Igen, cigarettézett. Mintegy lopva össze voná háta megett a függönyöket, zsebecskéjéből egy dohánytartót s papirt húzott elő, s kedves ügyetlen lassúsággal kezdé csömöszkölni a dohánnyt a papirba. Végre kész volt a cigarette, — ekkor kinyitá a fél ablakablát, meggyújtá cigarettjét, s kissé kihajolva teljesen átadta magát a cigarettézés élvezetnek.

Oh ezt látni kelletett!

Minden mozdulatát figyelemmel kísérem. — A pici piros ajkakat összevonva, vékony bokrokban eregeté a kék füstöt, elmerengve játszi phantasticus alakzatain. Vége felé gyorsan szipakolá, — aztán hirtelen eldobta, — behuzta az ablakot, s eltűnt.

De én folytonosan láttam arcát. Bár merre fordulék, szembe volt velem. Ah a rajongásig belé szerettem; — de hogy is ne, egy angyalba, a ki cigarettéz!

Mit tegyek, hogy csak egy párszót is válthassak vele. . .

Hát bizén azt tettem, hogy magam elébe teríték

egy piros levélpapírost — s a következő sorokat vetém rá:

Kedves ismeretlen kisasszony! Ne ütődjék meg soraimon. Én szeretem kegyedet. Mi különben is rokonszenvezünk, — ön cigarettéz, én is, — s mert igen szeretem, szabadjon felajánlanom a cigarette készítés körében elvitázhatlan ügyességemet. Kegyed a mint vettem észre nem igen ért a cigarette készítéshez, — én megtanítom reá. Tegyen boldoggá, — nyujtson alkalmat ajánlatom foganatosítására. Sorait várva maradtam tisztelettel Általelenese . . . Gerő.

Hordárt fogtam és átküldtem a levélkét, — s ime teljesült legvérmesebb reményem, másnap egy fűrge szobaleány állit be hozzám (állat megcsipkedtem) s a következő tartalmu levélkét nyomja kezembe:

Tisztelt Gerő ur! Modora igen megtetszett nekem. Ajánlatát szívesen fogadom. Találtam ürügyet, melynek színe alatt bátran megjelenhetik nálam. Anyámnak azt mondtam (csak ketten vagyunk), hogy a császárfürdői bálkor egy tánczosom látogatását ígérte, — s holnapra várom őt. Tehát holnap délután háborítlanul társalghatunk. Elvárom önt; de szomszédságát el ne árulja, — ez feltűnő lenne. . . Mathild.

Boldogságom leírhatlan volt. Persze másnap plain parade beállíték. Mathild kisasszony fogadott s bemutatott anyjának, egy beteges tekintetű asszonyságnak, ki szívélyesen üdvözölt — aztán bevezetett a társalgó szobába, — abba, melynek ablakában cigarettézni láttam őt. (Vége következik.)

egyébként is önmagunk megmérhetlen kárára van. Mert hiszen a honpolgárok jóléte és megelégedése legnagyobb részben a belső intézmények rendezettségétől s anyagi és szellemi előhaladottságától van feltételezve. És bizonyára senki sem fogja nekünk elhinni, hogy a szabadságot szeretjük, ha a szabadságot biztosító anyagi és szellemi eszközöket magunknak megszerezni késünk; pedig hogy azok megszerzése most nem csak lehető, de sőt minden mód birtokában vagyunk azok megszerzésére, s hogy ezt tennünk egyedül saját akarunktól függ: ezt — a nélkül, hogy pártelfogultsággal vádoltathatnánk — bátran kimondhatjuk.

És itt van helyén megemlékezni arról is, hogy országgyűlésünk — belső rendezkedésünk ügyének e főmozgató ereje — feladatának nem látszik teljes tudatában lenni. Legalább ezt látszik mutatni az, hogy a közjogi kiegyezés óta tanácskozásait csak meddő pártviszálykodás, egyes képviselők hű szószátyárkodása s az égető kérdések kényelmes elodázása jellemzi. A kormány szintoly kevéssé menthető: erélyt s igyekezetet egyáltalán nem vehetünk szemére.

Ellehetünk rá készülni, hogy egy év múlva, mire a kortesdalok újra megszólalnak, egyik párt a másikat fogja vádolni az országház padjain eltöltött három év gyér eredményeiért. Ellehetünk készülni, hogy jobb- és baloldal kortesfogásul használandja fel egymás ellenében a vádat: ti vagytok okai, hogy semmi sem történt. De mert a nép, a választók, a jobb- és baloldaliaskodás meddő szóvitáját unni kezdi, s józanabb belátása a közjogi disputák türességéről előbb-utóbb meggyőzi: hisszük, hogy jövőre votumával azon program mellé sorakozik, mely mentül kevesebb pártszennvedélyt tartalmazand, s annál őszintébb ígéretet, az ország belügyei rendezése érdekében kifejlendő munkásságra.

Igazmondó.

Országgyűlési tudósítás.

Február 21. a pénzügyminister törvényjavaslatot nyújt be az indemnitás március végeig leendő meghosszabbítása tárgyában. — Következik a napirend. Schwarcz Gy. csekélynek tartja a népvédelés, s egyáltalában a néptanítók fizetésére szánt összeget, s hat. javaslatot ad az 1868. 38-ik cikk revíziója tekintetéből. Ezután Körmeny reflektál Schwarcz beszédének néhány részére. Irányi D. felhívja a kormányt, hogy ezután a felnöttek ne csak írás- s olvasásban taníttassanak, hanem számvetésre is. A váci siket-némák intézete rovatnál Simonyi E. a kormánynak különös figyelmébe ajánlja az alkalommal a pesti vakok-intézete ügyét. — A magyar kir. egyetemi alap rovatnál oly jelenet adta magát elő, melyet Jókaival szólva — szívesen elengedtünk volna. — Irányi felhozott egy telekvásárlás ügyet, melylyel a kormány egy hivatalnokát megbízta, azalatt egy másik kormányhivatalnok társaságban megvette a telket 80,000 frtéért, s néhány nap múlva eladta a kormánynak 130,000 frtéért. Molnár István erre elmondja, hogy ő egészen véletlenül vette meg a szóban forgó telket, s mihelyt megtudta, hogy a kormány akarja azt megvenni, a maga részére eső 1/4 jövedelmet is felajánlotta a kormánynak. Harkányi, a kormány által megbízott alkusz úgy adja elő a tényállást, hogy alkudozott a telek-birtokos társaság elnökeivel, azonban néhány napot időközben falun töltvén a társaság, azalatt eladta a telket, minthogy pedig a kormánynak szüksége volt a telekre, megvette a hogy már kaphatta. — Simonyi E. feltűnőnek találja, hogy a minister megbíz valakit egy telek vásárlásával, s azalatt a minister egy hivatalnoka megveszi ugyanazon telket. — P. Szathmáry közbeszól: véletlenül — Simonyi: véletlenül, a mi valóban furcsa véletlen. E megjegyzésekre Molnár német szójárás szerint azt mondja: „Wie der

Schelm ist, so denkt er.“ S erre következett oly zaj, minő különben elég zajos parlamentünkben is a ritkaságok közé tartozik. — Elnök a kifejezést rögtön inparlamentárisnak nyilvánítja, de ezzel a szélső bal nem elégedvén meg, szavazás útján kívánta visszavétni azt, s az elnök elég gyenge volt oly kérdést feltenni, melyre tagadó válasz esetén a ház tekintélye legérezékenyebb oldalról lett volna sértve. P. Szathmáry K. véletlenül volt a kérdés, s a felelet rá az volt, hogy „véletlenül,“ ebben nincs semmi sértés. Sajnálja, hogy közbeszólása félreértésre adott alkalmat. Résztvettek a vitában Hodossy, Ivánka I. s Ghyeczy K. Végre Molnár visszavonta a kifejezést.

Febr. 22. Stratimirovics a miniszterelnöknek interpellációjára adott válaszával nincs megelégedve. — A ház tudomásul veszi a minister választását. W. Hermann hosszas indoklás után hat. javaslatot ad be a vasuti közlekedés javítása, könnyítése- és gyorsítására nézve. Gorove a kormány nevében elfogadja e javaslatot. Napirend a közoktatási budget részletes tárgyalása. A bécsi Theresianum költségvetésénél felszólal Várady G. hogy a kormány érvényesítse a háznak tavaly hozott azon határozatát, mikép ez intézetnek minket illető részét válassza el és külön kezelje. A nemzeti muzeum rovatnál Pulszky egy előterjesztésben adja elő annak kedvező állapotát. — Henszlmann I. a történelmi emlékekre hívja föl a ház figyelmét. Horváth Mihály indítványozza, hogy a történelmi bizottság részére előirányzott 15,000 frtnyi összeg 20,000 forintra egészítessék ki. Az elszegényedett írók részére 2500 frt szavaztatott meg hosszabb vita után a cím és adományban részesülendők neveinek kitétele körül. Zenészeti ösztöndíjakra 5000 frt. A muzeumi alapra 24,490 frt szavaztatott meg.

Febr. 23. Napirend a közokt. budget részletes tárgyalása. A nyugdíjak megszavaztatnak. A rendkívüli szükségletek egyházi célokra rovatánál Horn E. futólag felemlíti, hogy nem bánja ha a közokt. és vallási ügy ez után is egy tárcához tartoznak, de vallási célokra kiadásokat nem szívesen szavaz meg. Gonda László ez ügyben h. javaslatot nyújt be: hívja fel a ház az illető ministert, hogy számot kérjen az állami segélyben részesített egyházaktól, az összegek hova fordításáról, s nyugtassa meg a házat arra nézve, hogy mikor szünhetnek meg e segélyezés. Zsedényi E. az ágostai segélyösszeget kívánja felemeltetni. Tisza K. az egyházak segélyezését a rendkívüliek rovatában óhajtja megszavazni. Ezután egyenkint megszavaztattak az egyes egyházak segélyösszegei, és a muzeumköltség némely tételei. — Honvédelmi törvényjavaslatok. Királyi Pál előadó nem fogadhatja el a honvédségnek tüzerkarral leendő ellátását. Simonyi Lajos b. a tüzeresség mellett szól. Györffy Gy. a központi bizottság kisebbsége részéről az 1. és 2. szakasz közé e beszusztást indítványozza: Minden honvédkerület a kebelében levő létszámnak megfelelő tüzerességgel és műszaki csapatokkal láttassék el. Várady Gábor e tétel elfogadása nélkül harc képtelennek látja a honvédséget. Andrassy miniszterelnök felel Simonyi s Váradyknak, visszautasítja gyantsításukat, a tüzerességet nem fogadhatja el ő sem, mert ezáltal csak nehezítenék a gyors mozgósítás, s lenne belőle győri insurrectio — ágyukkal.

A magyar delegáció e hó 22-én tartotta utolsó ülését. B. Orczy Béla külügyi osztályfőnök a közös ministerium nevében átnyújtja a delegációk által az idej közös államköltségvetést illetőleg hozott s ő felsége által szentesített határozatokat. — Ezután ugyancsak Orczy báró emel szót, s ő felsége a király halás elismerését s köszönetét tolmacsolja azon tartós munkássággért és készségért, melyet a bizottság a birodalom érdekében tanúsított. Erre az elnök Bittó István, biztosítja a delegációt, hogy hazafiai megnyugvással és a hiven teljesített kötelesség öntudatával tekinthet vissza munkálkodása eredményeire, s halálját fejezvé ki úgy az ötlet ért bizalomért, mint a folytonos szíves támogatásért, melyben mint elnök részesült, beszédét a bizottság éljenzése között ő felsége elto-

tésével fejezi be. — Végül gr. Erdődy Sándor néhány szóval a delegáció részéről köszönetet mond az elnöknek, s a jegyzőkönyv hitelesítettén, az ülés eloszlott.

Franciaországi események.

A mennyire emberileg jövedőlni lehet — mondja Bismarck lapja — a hét a jelen háboru utolsó hete, és a „Journal de Bordeaux“ minden tartózkodás nélkül kijelenti, hogy a béke aláírottak tekintetű. Thiers és Favre elvben elfogadták a terület átengedést és hadikárpótlást. Thiers még a párisi erődök lerombolásába is beleegyeznek, követelvén viszont, hogy a németek a fővárosba szándékolt bevonulásról mondjanak le. A német dicsőség azonban nem volna teljes e bevonulás nélkül, legalább hitük szerint, s úgy látszik, a párisiak is elvannak készülni a bevonulás esélyeire, a mennyire egy védtelen város el lehet készülni ilyesmire. A kapukat bezárják, s a következmények megítélését a történetre bizza.

A nemzetgyűlés 23-án ült össze, hogy a Thiers által küldött tudósítások felett tanácskozzék, mi bizonyára heves vitákat fog előidézni. Bismarck Versaillesben oda nyilatkozott, hogy az előleges feltételektől el nem térhet, s a hatalmak békekötését egyenesen visszautasítja. A fentebb említett francia lap azonban olyanformán nyilatkozik, hogy a terület kérdése Franciaországra nézve kedvezőleg oldatott meg, mely a nemzeti becsületet teljesen érintetlenül hagyja, s így már csak a hadi kárpótlás összegének megvitátása van hátra.

A fegyverszünet hihetőleg március 1-ig lesz meghosszabbítva. A főváros élelemmel való ellátása szépen halad, temérdek ökröt, juhot, borjut, sertést, lisztet s egyéb élelmiszert szállítanak folyton. A hiány legnagyobb a lovakban, egész Párisban 100 bérkocsi van, nagyon hiányzik a bor is, élelmiszert hiányában a főváros annyi bort fogyasztott a három havi ostromzár alatt, mint rendes körülmények közt egész éven át.

Horn Ede franciaországi élményeiből.

Horn Ede nyílt levélsorozatát indított meg a „Neuer Freier Lloydban“ Jókai Mórhoz, melyben franciaországi élményeit írja le. Kedvetlenül nyúl a tolhoz, — ugymond — mert vigasztalót úgy sem írhat, szomorító dolgokkal pedig hónapok óta el van árasztva a világ. A meddig a poroszok eljutottak, a közigazgatásnak minden ágát hatalmukba kerítették, s érvényre juttatták rendkívüli szervezési képességüket. Így pl. a francia keleti vasúttársaság egész pályahálózatát elfoglalták, s annak igazgatását és kezelését német lábra helyezték. Az utijegyek németek, a vitelbér porosz pénzen számíttatik, a pályaudvarokon és a vonatokon csak német hivatalnokokat látni, s a jövedelmek természetesen német pénztárba folynak. Ép így tettek a megszállott területeken a postákkal és megszállott távirtdahivatalokkal, s a közlekedési és közigazgatási egyéb ágakkal. A határvám el van törölve, s az ember észre sem veszi, hogy Franciaországba jutott, mert az elfoglalt területen francia szót sem hallani; az ifjuság elment a hadseregbe, a vagyonosabbak elköltöztek, a szegények visszavonultak házaikba, s nem közlekednek a külvilággal, s az a két három kis francia leány a vasut mellett németül tanulta meg a „Bier“ „Schnaps“ nevét, a mit árul. Legkellemetlenebb, ha utközben valami kisebb állomáson meg kell szállni. Lehetetlenség éjjeli tanyára szert tenni, mert a helység fele el van pusztulva, másik fele meg túltömve katonasággal, lovakkal stb. Horn és utitársa egy vasuti kocsit béreltek ki éjjeli szállásul, ott sem maradhattak sokáig, mert a porosz tiszték innen is kiszorították. Végre is egy környöletes kávé adott nekik éjjeli szállást, egy rozszék alakjában. Azon töltötték az egész éjszakát. A nagyobb városok iránt kiméletesebbek voltak a poroszok, mint a kisebbek iránt, ez utóbbiakban a pusztulás, az inség elképzelhetetlen. Metz, pl. dacára hosszas ostromának, nem szenvedett annyit, mint környéke. Itt a háboru

minden iszonyával dühöngött, a falvakat leégették, a földtalajt felhasogatták, az utakat elrombolták s évek hosszú sorára lesz szükség, míg e vidék újra barátságos színt ölt. A város körüli mezőkön egy sajátságos tünemény volt látható: varjúk és hollókból egész falkák boríták a földet, néha sűrű felhőkben emelkedve az égnek. Ha az ember feljök közelgett, nagy káromással rebbentek fel s azon a helyen a hol ültek, ott kilátszott a földből egy-egy kar, fej, vagy egy láb-szár. A hullák oly mennyisége volt itt, hogy lehetetlen volt őket tisztességesen eltemetni, csak úgy kaparták be őket egy lábnyira, az eső elmosta a földréteget s most az elesettek az erdők és a lég ragadozóinak szolgálnak táplul. Metz környékén igen félnek, hogy tavasszal kitör a pestis, a mi bizonyára bekövetkezik, ha óriási desinfectió útján elejét nem veszik a lég megmetyéztetésének. És e kép Franciaország egész elfoglalt területének képe. Mindenütt pusztulás, inség. A közlekedés, forgalom fennakadt; a boltok zárva, hat óra után többé se korcsma se kávéház nincsen nyitva. A lakosság inkább lemond keresményéről, csak ne legyen kénytelen érintkezni a poroszokkal. S minél közelebb ér az ember Párishoz, a kép mindig sötétebb, szomorítóbb lesz s láthatni, hogy sok helyen a pusztulás nem is csupán a háboru kényszerűségéből eredt, szükségtelen, vandal rombolás nyomaira akadni mindenütt.

Legujabbak.

Bécs, febr. 23. A jég a nagy Dunáról tegnap eltakarodott; Az árvíz veszélyét Bécsre nézve elmultnak lehet tartani.

Versailles, febr. 23. Thiersnek audienciája volt a császárnál, Chanzynak a koronahercegnél; a békét megkötöttnek tekintik. A bevonulás Párisba hír szerint jövő hétfőn lesz minden diadalmi ünnepélyesség nélkül. Az ott tartózkodás csak nagyon rövid időig fog tartani.

Berlin, febr. 23. Egy angol parlamenti tag amellett agítál itt, hogy a békekötés után egy nemzetközi szabadkereskedelmi kongresszus hivatnék Amsterdamba össze.

Kassel, febr. 23. Napoleon excsászár hír szerint f. hó 28-án vagy Angliába vagy Arenenbergbe utazik el.

Bordeaux, febr. 23. Ledru Rollin visszautasítja a képviselői állást, melylyel választói megtisztelték. — A békének végleges megkötése a közelebbi napokra várható. Thiers szombaton fog a nemzetgyűlésben az alkudozás eredménye felől jelentést tenni. A fegyverszünet határideje valószínűleg márc. 1-ig hosszabbíthatik meg. Amerikából újra fegyverszállítmány érkezett ide.

Bordeaux, febr. 22. Párisból e hó 22-ről jelentik: Minden lap tetszéssel fogadja Thiers beszédét. A tárgyalásokkal megbízott bizottság ma hír szerint Thiersrel Versaillesba megy. — Remélik a tárgyalások gyors befejeztét. A „Journal de Páris“ pénzügyi rovata jelenti, hogy a hadi kárpótás 500 millió tallér lesz. A „Journal officiel“ jelenti: Thiers a tegnapi napot Versaillesban, Bismarkkal alkudozásokban töltötte.

Versailles, febr. 22. A hivatalos „Moniteur de Sein et Oise“ (porosz kormánylap) a fegyverszünetnek csak rövid meghosszabításából következő, hogy porosz részről további meghosszabítás nem fog megadatni.

Ujdonságok.

— A hétfői bohócestélyről mult számunkban közölt rövid tudósítás oly lényeges hiányban szenved, melyet e rovat vezetője őszinte meaculpája mellett el nem mulaszthat helyrehozni. Ugyanis az ostélyen jelenlétű hölgyek közül elfeledé felémiliteni Sziber Nándornét, Szulimán Ida, Platzer Mari, Salis Ida és Mogyoróssy Klári kisasszonyokat, kik pedig a bál ép oly feltűnő, mint kedves alakjai valának.

— Az árvizbajok miatt Gyulára rendelt katonaság, meghagyást kapott ismét Aradra visszatérni. Az ezt tudató rendelet azonban értesíti a ható-

ságot, hogy szükség esetén mindig számíthat katonai erőre, s ezt egyszerű megkeresésre rögtön rendelkezése alá bocsátják.

— A megyénkben működő ujoncozási bizottság e hó 24-én fejezte be Csabán a sorozást. Eredmény a következő: a rendes hadsereghez besoroztatott 147, a póttartalékba 49, a honvédséghez 220. A bizottság hétfőn Békésre megy, működését folytatandó.

— A mult hét utolsó napjaiban valóságos tavaszi időjárás volt. Csak már vége is lenne valahára az örökös sárvíznek, mely városunkban a járdák tégláit is kimozdította helyükből.

Vegyes hírek.

Szöllőváltási ügy. A hivatalos lap az igazságügy-, belügy-, pénzügy- és földmívelésügyi ministerek által aláírt rendeletet közöl, melyben rendelkeztek, hogy mindazon szöllőváltási ügyek, melyek közigazgatási hatóságoknál tettek folyamatba rögtön átteendő a bíróságokhoz; azon ügyekben pedig, melyekben a szöllőváltási törvény meghozatala óta közigazgatási hatóságok hoztak ítéletet, a felsőbb fokú közigazgatási hatóságok által ezen ítélet megsemmisítendő, s az első folyamodású közigazgatási hatóság utasítandó, hogy ez ügyet az illetékes bírósághoz át tegye.

160 korbács egy „bátyám uramért.“ Egy nagykuni esendbiztos a mult napokban egy korcsmába betérve, egy büntetését kiállott lökött „Adj Isten bátyám uram“-mal fogadta. Ezen a biztos ur úgy felbosszankodott, hogy a legényt nyomban arcul ütötte, de ez meg a bántalmat nem türte nyugodtan, hanem megfogta és maga alá gyűrte a biztost, kit csak pandurjai szabadítottak ki. Az ember most megkötötten, a városháza-hoz vitétt s ott biztos uram 160 korbácsot veretett rá. Híre járván a dolognak, a kis basa ellen vizsgálatot indítottak.

A hétszemélyes táblán most egy 60 kros per folyik. A per keletkezésének története a következő: Egy ur legényének ajándékozta viselt kalapját, ki azt a kalaposhoz vitte tisztítás végett. Az ur azonban a legényt szolgálatából nem sokára elbocsátotta, s ez a kalapot többé nem váltotta ki. Az év végén a kifizetésre bemutatott számlák között ott volt a kalaposé is: 60 kr. kalaptisztításért. Az ur a követelt összeg kifizetését megtagadván, a kalapos pert indított, s most már elérkezett a hétszemélyes táblához.

Ugrom Gábor fiatal hazánkfia, ki kevéssel a kapituláció előtt ment Franciaországba, hogy a szabadságharcban részt vegyen, a francia keleti (a vogesi) seregbe, mely csupa önkéntesekből áll, hadnagy ranggal vétetett föl. Charlon sur Saonban, a vogesi sereg 4-ik dandárában van alkalmazva.

Egy szökevény. Nagyváradról írják, hogy báró Burgsdorf Béla néhány ezer frtnyi adósságot csinálván, megszökött.

Keckeméten a hosszabb idő óta eltűnt H. esperes helyébe e hó 16-án Bogdyó Pál nagy-katái plébánost választák meg.

A fővárost a Duna áradása folytonos rettenésben tartja. A veszély elhárítása, vagy legalább enyhítése tekintetéből az állandó árvizbizottság már megis kötötte a szerződéseket a hágcsók, talpak, lépcsők stb. szállítása iránt, melyek netalán vizveszély esetén szükségesek lehetnének. Továbbá összeállították az albizottságokat, melyek minden egyes kerületben segélyre folyton készen fognak állani. Az első szab. dunagőzhajó-társaság a bizottság azon kérelmére, hogy a „Blocksberg“ és „Sabácz“ nevű pici gőzösöket a város rendelkezésére bocsássa, azt válaszolta, hogy e kis gőzösök jégzajlásban nem használhatók és különben is csak kevés embert fogadhatnak be, de a társaság készen nyilatkozott a kiöntés esetén a rakpartokon több nagyobb gőzhajót felállítani, melyek a jégzajlással is képesek dacolni. — A sűtőcéh kijelenté, hogy veszély esetén minden 7 óra lefolyása alatt 6300 darab 3 fontos kenyeret képes szolgáltatni. Az árvizbizottságnak eddigelé 240 csónak és 30 talp áll rendelkezésére.

— **Rögtön bíróság.** Budán F... ministeri-hivatalnok s egy-két asszonyoság közt szenvedélyes vita támadt, melyben F... huzta a rövidebbet. A főnemlített hivatalnoknak ugyanis — valószínűleg neje megbízásából — egy idő óta az a szokása, hogy a szomszéd lakók cselédeit ígéretekkel, magához csalja. A szomszédasszonyok e miatt összeesküdtek s este meglesték, mikor a hivatalnok haza érkezik s a sötétben lerántván lábáról úgy elverték, hogy szegénynek valószínűleg elment végkép a kedve előbbi szenvedélyétől. A „megsértett“ hivatalnoknak még az az elégtétele sem maradt, hogy ellenségeit megidéztesse, mert a sötétben csak annyit vehetett észre, hogy nem az erős nemhez tartoztak.

Egerszegről írják, hogy ott közelebb négy kis fiu zsiványosít játszván, a játékbeli főbíró kötélre ítélte a bűnöst, egy hat éves kis gyermeket. Elő is keresnek gyorsan egy kötőféket, nyakára hurkolják, az istálló-támlára kötik, s aztán elrántják alóla a tuskót, melyen állt. A kis szerencsétlen fuldoklik, s kiáltani nem bírván, iszonyuan kapálózik, mire a statáriális bírák rémülten szétfutnak. Egyike azonban mégis jónak látta, hogy otthon elmondja: „A kis Pistát fölakasztottuk, már nem is kiabál, csak rugdalózik!“ A szülők eszeveszetten sietnek a helyszínére, de a kis fiúnak már csak holt tetemét vehették le.

Gazdaszat, ipar és kereskedelem.

Gazdaszati levelek.

VI.

Endrőd, febr. 19.

Tekintetes szerkesztőség! A tavaszi szántást mindjárt nyáron a gabonaművek learatása, takarása után kelle végrehajtanunk; hanem ezen szép elv megyénkben a kézi és fogatos erőhiány miatt gyakorlatilag — jelenleg és még legalább egytől két tizedéig — alig kivihető... Igen is! a tavasziak alá való földmunkálást a tarló sekély alászántásával kellene kezdenünk, hogy így még a nyári meleg idény tartama alatt a tarló korhadását eredményezhetnők: a mikor egyszersmind a gyommagvak is kikelvén és növekedvén valamennyire, a késeibb keverő szántás által megsemmisítenének. No de ez mostan hábár meggyőző, de csak elfogadtt elv...! Hiszem, gyakorlativá is válnék, ha t. i. erre a gazdaszoknak ideje volna. De még ezenfölül az őszi szántásu érdes barázdák a téli fagyok által megporhanyítottván, s így a nedvességet is jobban magukba vehetvén, alkalmasabbá válnak a tavaszi vetemények elfogadására; okszerűen állíthatni, hogy ha a gazdasz képes minden tavaszi alá való szántást tél előtt eszközölni, körülbelül biztosította a tavaszi vetések diszletét is.

De meg a tavaszi szántás-munkát szük időtartamra szoritja nálunk, legtöbb kikeletkor a tél végének majdnem a nyár elejébe való átugrása; tehát általában szólva, a legnagyobb erőfeszítés eszközölte gyorsasággal kell minden tavaszi munkát végeznünk vagy végeztetnünk, különben az eke nem működhetik reményeinkhez képest.

Ha ez így áll, átlagosan tekintve az évek tavaszát, mennyivel inkább 1871. tavaszán! — Most alkalmazkodjunk sietve a körülményhez.

A tavasz kinyitával, ha t. i. a föld kellőleg megszikkadt, azonnal eszközöltetik a szántás-vetés; de hogy mily fajta maggal kezdődjék a vetés, vitatkozás tárgya, mely eldöntve nincs.

Az elmélet a tapasztalással egyesülve; ezen sorrendet látszik vala elfogadni:

1) A takarmány-bükköny trágyázott földbe vetve, főképen akkor, ha rája őszi magvetés következik. A bükkönyt zabbal ajánlatos vetni, mikor takarmányul akarjuk meghasználni, és pedig a keverék ily arányban álljon: 3 mérőből $\frac{1}{2}$ bükköny $\frac{1}{2}$ zab. Tiszta bükköny termelésnél sor-vetést kell alkalmazni, mert ekkor fogatosan meg lehet kapálni, mi természetesen igen előnyös.

Bükköny — mint tetszik ismerui — van kétféle: fehér vagy fekete, vagy e kettőből vegyült szürke.

1200 □ öles holdra 1½--3 mérő számítottak, a mint takarmányul vagy magtermelésre vetjük. A kisebb fagyot is kiállja.

2) Borsó; nálunk illetőleg vidékünkön csak kertileg műveltetik, kivételesen sorvetéssel is, nagyobb belterjes birtokokban. Némelyek azonban jó időjárást remélve, a borsó vetését május hó elejére is elhalasztják. — Földje ne legyen kövér, mert ebben sok virággal csekély termést ad. A gömbölyű borsó csakis a felsőbb vidéken műveltetik kellő haszonnal, részint emberi eledelül (a híres kassai borsó) részint takarmányul. A csicséri borsó, bár tápértéke csekélyebb, de haszonnal vehető alföldünkön is. Műveltetési módja, hogy ha nem kertileg eszközöltetik, olyan mint a magtermelésre szánt búkkönyé.

3) A tavaszi buza; és 4) a zab; mindkettő szeretvén a korai vetést, az előbbieket egy időben vetendők. — A tavaszi buzából több kívánatuk ugyanazon területű földbe, mint az őszi buzából. — A zab, mely igen elterjedt gabona-nem, hogy ha már ősszel alá volt szántva, tavasszal boronake után vetendő, holdankint a talaj minőségéhez képest 2—3 m., az ennél ritkább vetés kevésbé sikerül; magtakaróval vagy irtó-ökével betakarandó jól, avagy legalább is nehéz borona használ-

landó, mert könnyű borona után sok mag marad a talaj fölületén. Az ugynevezett fekete zabba! újabb tett termelési kísérletek méltánylást érdemelnek.

5) A tavaszi rozs, mely szintén korai vetést kíván, ugy szintén a bokros-rozs is, ez utóbbi föl növény ölyire; e kettővel atyafi a két-szeres (buza-rozs), élvén ők a legroszabb házasságban; éresök ideje nem lévén egy időben, igen sok mag elpotyog.

6) Az árpa; az őszi árpa igen gyöngye telet kívánván, őszi vetése igen bizonytalan eredményű; tehát tavaszi vetése általános elfogadott. Vetendő március hóban és április hó elején; némelyek május hó elejére is el merik halasztani; csakis kedvező időjárással sikerülhet nálunk az árpának késői vetése. „Ha akár az őszi, akár a tavaszi késői vetés után jó termés áll be: azt az apa soha se mondja meg a fiának!” ugy mondá egész komolysággal — ex khatedra — szaktanárunk. Legjobban szereti a félkötött (fél agyag, fél homok = homag) talajt. Van 2-, 4- és 6-soros árpa; a két sorost tartjuk elsőnek. Minél fehérebb az árpa, annál beceseb; szalmája kitünő pót-takarmány, különösen a bendők kitöltésére jó, célszerű. A tót-árpa igen

szép. Vál-fajai: 1) a chvalier-árpa; 2) a csupas- vagy kopasz-árpa. **Balla Mátyás.**

Az „Anker“ élet- és járadék-biztosító társaság 1871-ik év január havi üzlet-kimutatása.

Benyújtott összesen 739 bevallás 1.042,875 frt biztosított összeggel, melyek alapján kiállított: halálesetre 420 biztosítási kötvény 609,235 frt, és életesetre 275 kötvény 345.194 frt.

Az összes havi bevétel 228,614 frt 35 kr, és pedig: 98.376 frt 30 kr. biztosítási díjakban, 130.238 frt 5 kr. kölcsönös túlélteti betétekben.

Halálesetekért kifizetett az „Anker“ január hóban 15.687 frt 84 krt.

Hetivásári tudósítás.

Gyula, febr. 24. Az időjárásnak hirtelen egész tavasziassá változtával az utak járhatlanokká lévén, ma hetivásár ugyszólván nem is volt; a behozatal hiánya miatt sem eladás sem vétel nem történhetvén, a mit keveset helybeliek árultak is, azt a fogyasztók mult heti áron vették meg.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:
Hajóssy Otto.

HIRDETÉSEK.

Árverési hirdetmény.

Közhírré tétetik, miszerint gyulai örökhagyó néhai Knaifel János hagyatéki tömegéhez tartozó 81. sz. takarékpénztári részvény a legutolsó évről utána járó kamataival együtt f.1871. évi martius 6-án d. e. 10 órakor a gyulai járás főszolgabírói tisztség helyiségén nyilvános árverés útján s készpénz lefizetése mellett eladatni fog. — Miről venni szándékozik ezennel értesítenek.

Gyulán febr. 24. 1871.

1—3 20)

Kirileszku Gyula

megyei esküdt, mint árverező bíró.

Dús választéku raktár

norinbergi, díszmű, rövidárú és mindennemű lábbeliekből

39. SZ.

OBETKO és ERNYEI

39. SZ.

9—10

9)

Lábbeliek.

Közönséges kis számú gyermek-topánok bőr- és szövett 50, 80, 1 frt.
Finom magas gyermektopánok, bőr, bársony és brünnel 1 frttól 2 frt 50 kr.-ig.
Szegzett talppal és réz orral 2 frt 50, 3 frt 50.
Fiu csizmák magyar és lengyel szabás 2.50, 5.50.
Női reggeli cipők, közönséges szövett és bőr 80, 90, 1.70 kr.-ig, sarkas 2, 2.50, 4 frtig.
Közönséges bőr és szövett női topánok 1, 1.50.
Finom női topánok brünnelből, magas oldalfűző sarkokkal 2.60, elől fűző és ruganyval 2.80, 3.25, 3.50, 4.50 kr.-ig.
Bőr és bársony hasonló arányban.
Szegzett talpu erős női bőr topánok 3.80, 4.50.
Férfi topánok finom borjubőr 5, vastagabb talppal 5.50, 6, 6.50.
Báli lack topánok 6.50, 7 frt.
Orosz bagaria vagy foka bőr víz ellenes topánok 8, 8.50.
Dupla talpu, nadrág alá való csizmák 8 frt. magas szárúak 9.50 11 frt.
Bagaria csizmák, térdig érő szárral és vízellet és háromszoros talppal 12.50, 13.50.

cég alatt ARADON.

Harisnyák téli és nyári.

Férfi harisnya színes és fehér 25—40 kr.-ig, női 25—50 kr.-ig, **gyermek** 15—40 kr.-ig.
Téli harisnyák hasonló arányban.
Esernyők pamukból 1.25, 2.25. alpaccából 3—4 frtig, selyem 5—10-ig.
Tavaszkor nagy választék napernyőkből.
Eső köpenyek uraknak 10, 12, 15 frtig.
Férfi ingek színes 1, 1.50, 2 frt.
„ „ fehér 1.50, 2—3 frt.
Gatyák fonal vászomból, német és magyar szabás 1.40, 1.60, 1.80 kr.-ig.
Férfi gallérok 6 db. 90 kr, 1, 1.40 kr.
Férfi kézelők 6 pár 2.20 kr.
Prágai glacé báli keztük 75 kr, két gombbal 90 kr. 1 f.
Szarvasbőr keztük 90 kr, 1 f., 1.50 kr, 2 frt. Katonai keztük 70 kr, 80 kr, 90 kr. 1 f.
Női fehéreneműk, keztük és gallérok.
Férfi nyakkendők, csokrok és chavelok.
Férfi posztó-kalapok 2.50 kr, 3 ft, 3.50 kr.
Utazó sapkák gyermekeknek 1 ft, 1.20. Uraknak 1.50 kr, 2 ft, 2.50 kr. Persian sapkák.
Pénzügyőri sapkák 1. 80 kr.

Cotilion tánc-jelvények.

Börtárgyak, u. m. albumok, mindennemű tárcák, utazó- és kézi táskák, bőröndök.
Asztali késék, alpacca és alpacca ezüst kanalak jótállás mellett.
Legujabb fából szövött ablakredők.
Ablak elzárók: minden léghuzamos ablak és ajtó felettébb ártalmas az egészségre, ezen csekélység által, melynek röfe 5½—6½ kr, minden veszély el távolítható, különösen hivataloknál célszerű.
Legfinomabb bőrpuhító külföldi fénymáz (Wichs). 1 doboz 5, 10, 20 kr, 1 font 35 kr.
Illatszerek u. m. szappanok és mindennemű arc-szépítő; valódi kölni víz.
Tajték szopókák és pipák, mindennemű dohányzó szerek.
Legujabb kávé főzőgépek, örlők és perkelők.
Gyermekjátékok.
Szabadkézi olajfestmények széles keretben 10—50 frtig.
Finom ékszerek, melltük, fülbevalók és nyakékek, talmi-arany, bronce és kőszénből.

Posta utjáni rendelések a leggyorsabban teljesíttetnek.

Árverési hirdetés.

Vagyonbukott Messinger Rozália csőd-tömegéhez tartozó ingóságok, jelesen: boltbeli vegyes árucikkek és szobabutorok f. 1871. évi mart. hó 1-ső és következő napjain d. e. 9 órakor a helyszínén, főutcán a „Korona“ vendégtudó mellett nyilvános árverés útján készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőknek el fognak adatni.

Gyulán febr. 14. 1871.

18) 3—3 **Bandhauer György**
végrehajtó bíró.

PRAGER LIPÓT

Pest, váci ut 8. sz.

ajánl legjutányosabban: pesti gőzmalom lisztet, amerikai, kelet-indiai és olaszországi rizst, különféle kávé, borsot, fahéjt, legfinomabb tábla- és boggyó gépolajat, angol sodát, cukorfélét, rum és liköröket, és különféle itt nem nevezett gyarmatárakat biztosításával a legkészségesebb szolgáltnak. 4—10

A gyulai uradalom részéről közhírré tétetik, hogy itt helyben Gyulán

nehány száz köből, tökéletes, tiszta tavaszi buza

van eladó. Venni szándékozik az uradalmi tisztséghez forduljanak.

19)

2—3

Gyulán, Dobay János könyvnyomdája. 1871.